

Príhovor starostu pri príležitosti 680. výročia 1. písomnej zmienke o obci

Autor: Peter Slašťan, Zverejnené: 28.06.2022, Aktualizované: 28.06.2022

Vážené dámy, vážení páni, ctení hostia, milí rodáci, milí spoluobčania, je mi ctou privítať Vás všetkých v našej obci pri príležitosti 680-teho výročia prvej písomnej zmienky o našej obci. Vítam medzi nami vzácných hostí: Primátora Kremnice p. Alexandra Ferenčíka, starostu obce Kremnické Bane p. Juraja Vozára, starostu obce Lúčky p. Vladimíra Závadského, starostu obce Kopernica p. Rastislava Slaninu, za rodákov z Nemecka p. Ľuboša Ihringa a za Karpatskonemecký spolok p. Viliama Neuschla a samozrejme vás všetkých prítomných.

Jubileum je vždy dôvodom na oslavu, na zastavenie sa a zamyslenie, na bilanciu, ale aj na premýšľanie o budúcnosti. Výročie obce je sviatkom a dôvodom uvedomiť si spolupatričnosť k miestu, kde žijeme, k miestu, ktoré sme zdedili a ktoré my odkážeme budúcim generáciám.

Každý máme k tomuto kraju, k tejto obci nejaký konkrétny vzťah, niečo veľmi osobné, čo nás oslovuje. Niektorí sa tu narodili, prežili tu celý svoj život a Kunešov je pre nich celým svetom. Iný sa sem presťahovali a našli tu svoje šťastie a ďalší, ktorí sa tu narodili, bývajú možno stovky kilometrov ďaleko no stále sú srdcom praví Kunešovčania.

V roku 1342 sa po prvý krát v histórii vyskytuje v listine komorského grófa magistra Leopolda názov osady Sankt Michaelis. A práve tento rok je považovaný za prvú písomnú zmienku o našej obci. Touto listinou kráľ Karol Róbert udelil istému Vernherovi de Potschka dedičné richtárstvo v obci.

Vtedy ešte osada patrila do kráľovského majetku. Od roku 1440 sa v listinách už užíva názov obce Kunešov v rôznych dobových a jazykových podobách.

Nedá sa teda povedať, že oslavujeme výročie založenia obce. Nevieme presne, kto a kedy obec založil. Vieme však, že to boli kolonisti ktorí prišli pravdepodobne zo Sliezska a neskôr z Bavorska. Ich generácie, ktoré tu existovali, usilovne budovali svoju existenciu a zveľaďovali prostredie, v ktorom žili a žijú dodnes. Je namieste vyjadriť vďaka všetkým tým, ktorí prispeli k tomu, že obec kde žijeme v súčasnosti máme radi a že sme na ňu hrdí.

Dejinné udalosti neboli len pokojné a kľudné, ale ako to v živote býva stali sa udalosti aj smutné, ba až tragické. Niekoľko takýchto udalostí poznačilo život a históriu našej obce.

V roku 1628 obec prepadol turecký oddiel a bolo odvečených 28 obyvateľov, z ktorých časť bola zavraždená v blízkom lese, ktorý sa odvtedy volá Mŕtvy les.

Tragickým obdobím obce bolo aj obdobie I. svetovej vojny. V tejto vojne padlo 32 mladých mužov a 4 sa vrátili ako vojnoví invalidi.

Za najväčšiu tragédiu v histórii obce však možno jednoznačne označiť nútené vysťahovanie väčšiny obyvateľov obce, ku ktorému došlo po skončení II. svetovej vojny v rokoch 1945 - 46. Obec bola z dvoch tretín vypálená a zbytky domov boli vyrabované. Bolo zabitých viac ako 70 civilných obyvateľov a desiatka obyvateľov, ktorí bojovali po boku partizánov v SNP. Do rodnej dediny sa vrátilo len okolo 300 pôvodných obyvateľov z počtu 2 000 obyvateľov. Obec sa už nikdy z tohto dejinného úderu nespamätala a počet obyvateľov klesol na dnešnú úroveň 200 obyvateľov.

Napriek všetkým ťažkostiam a tragédiám obec Kunešov stále žije a jeho obyvatelia dokazujú, že chcú aby to tak bolo aj naďalej. Aby mali obec, kde sa cítia dobre a bezpečne, kde môžu žiť ich deti a ďalšie generácie. Obec

Kunešov bola vždy samostatná, nikdy sa nepričlenila k inej obci ani k mestu čo je jasným dôkazom, že má právo aj možnosti na svoj rozvoj vo svete, ktorý je čoraz zložitejší.

Rozvoj obce je vecou občanov, je to cesta spolupráce, spoločného záujmu, vzájomnej pomoci a solidarity. Príkladom je svojpomocné vybudovanie bývalého obchodu Jednota a domu smútku.

Po prvých slobodných voľbách v roku 1990 nastupuje nové vedenie obce na čele so starostom a voleným Obecným zastupiteľstvom a začína sa budovanie potrebnej infraštruktúry.

V 90-tych rokoch sa vybuďoval prepotrebný verejný vodovod, zmodernizovalo sa verejne osvetlenie, kompletne sa opravila miestna komunikácia, zriadila sa Materská škola, ktorá funguje do dnes. Dobuďoval sa doplnkový vodovod, ktorý v prípade potreby dopĺňa vodu z zdroja v Turčeku.

V niekoľkých etapách po sebe prebehla rekonštrukcia a obnova kultúrneho domu, v cintoríne sa dobuďoval chodníka a aj jeho osvetlenie, vybuďovalo sa detské ihrisko, a tiež čistička odpadových vôd pre potreby Obecného úradu a Materskej školy s možnosťou pripojenia kultúrneho domu a samozrejme ešte množstvo mnoho iných potrebných vecí, ktoré niekedy ani nevnímame. Samozrejme je to len časť toho čo v obci máme.

Prípravujú sa aj mnohé ďalšie projekty na obnovu obce a obecného majetku. Napríklad výmenná strechy na obecnom úrade, rekonštrukcia povrchu obecných komunikácií, rekonštrukcia obecného vodovodu, príprava nových pozemkov na výstavbu domov a tiež výstavba veterného parku, ktorý by mal výrazne prispieť k ďalšiemu rozvoju našej obce.

Na tomto mieste treba poďakovať Vyššiemu územnému celku Banská Bystrica, štátnym inštitúciám a sponzorom za príspevky, ktoré umožnili tieto projekty realizovať.

Vyjadriť vďaku a úctu však treba aj všetkým tým, ktorí riadili túto obec, či to boli predsedovia Miestnych národných výborov a od roku 1990 starostovia. Najdlhšie slúžiacim starostom bol pán Janko Ihring, ktorý dlhé roky riadil našu obec a výraznou mierou prispel k jej rozvoju. Ruku k dielu pridala aj pani Mária Slašťanová, ktorá pokračovala v jeho stopách a tiež sa zapísala do dejín našej obce.

Poďakovať treba tiež všetkým bývalým aj súčasným poslancom Obecného zastupiteľstva v Kunešove, ktorí svojou prácou a svojimi rozhodnutiami prispeli k rozvoju obce aj keď to nebolo vždy ľahké a jednoduché.

Poďakovať tiež treba pracovníckam Obecného úradu pani Viktórii Oswaldovej a jej predchodkyni pani Anke Ihringovej za dennodennú mravenčiu prácu, ktorú vykonávajú a vykonávali dôsledne a svedomito v prospech našej obce.

Pred našou generáciou je úloha, aby sme tento krásny kus zeme, túto našu dedinku chránili a zveľaďovali. Obec sa však nemôže rozvíjať len tak, sama od seba. Naše problémy a starosti musíme riešiť len my sami. Sme dokázaní na vlastné sily a schopnosti, na potenciál našich ľudí, na ich nadšenie a ochotu priložiť ruku k spoločnému dielu. Učí nás to história a sme povinní učiť to aj naše deti. Prispějme všetci spoločne každý svojim dielom k tomu, aby i naši nástupcovia mohli byť hrdí na to, čo im tu zanecháme.

Výročie je nielen obzretím sa do minulosti ale aj pohľad do budúcnosti. Chcem sa poďakovať všetkým, ktorí pomáhajú skrásliť a zveľadiť našu obec. Je ľahké len pýtať a rozčuľovať sa nad tým, čo všetko chceme a obec im to nedá, ale je potrebné ponúknuť svoje sily a pomôcť v spoločnom záujme.

Vážení spoluobčania, milí rodáci dovoľte, aby som obci Kunešov k jej výročiu zaželala do ďalšej budúcnosti všetko najlepšie. Želám jej, nech ju obchádzajú vojny, choroby, prírodné katastrofy a iné nešťastia. Želám jej, nech sa stále rozvíja a napreduje. Želám jej pozitívnu energiou nabitých a usmiatech občanov. Želám jej, nech je tým najlepším miestom pre život, ktoré s radosťou považujeme za svoj domov.

Na záver mi dovoľte, aby som úprimne poďakovala všetkým tým, ktorí sa akýmkoľvek podielom zúčastnili na prípravách a organizácii týchto osláv. Skutočnosť, že sa občania obce Kunešov dobrovoľne, bez nároku na odmenu dokázali podieľať na prípravách osláv s minimálnymi dopadmi na rozpočet obce, považujem za dôkaz, že cesta k rozvoju našej obce je zaručená. Tiež chcem poďakovať všetkým sponzorom, ktorí svojimi finančnými, ale aj materiálnymi prostriedkami zabezpečili dôstojné oslavy našej obci a tak odbremenili rozpočet obce od nákladov spojených s prípravou osláv.

Peter Slašťan

starosta obce